KURSRAPPORT FÖR KURS 9, ALLMÄNTANDVÅRD. DIAGNOSTIK OCH OMHÄNDERTAGANDE AV SJUKDOMAR, TV609A, TANDLÄKARUTBILDNINGEN.

Gunnel Svensäter (examinationsansvarig)

Utvärderingsformer och deltagande

Kursrapporten baserar sig på resultat från den skriftliga och muntliga kursutvärderingen (2020-01-08) samt studenternas prestation vid den skriftliga examinationen (2020-01-07). Deltagandet vid både skriftlig och muntlig kursutvärdering var högt – 40 av 55 studenter deltog i den skriftliga och 53 i den muntliga. Studenterna uppvisade generellt en hög grad av mognad och framförde nyanserad kritik och beröm. Examinationsansvarig har valt att intervjua kursansvarig och ämnesansvarig för kursdelen ¨Oral patologi, laborationer och mikroskopering¨ (numera benämnt ¨differentialdiagnostik¨) för att kunna presentera deras synpunkter explicit eftersom momentet utgör en central och omfattande del av Kurs 9.

Upplevd måluppfyllelse (se också bilaga)

Uppfyllelse av lärandemål för ¨kunskap och förståelse¨ som finns angivna i kursplanen är generellt sett mycket tillfredställande för Kurs 9, 2020. Av de 26 målen fanns bara ett som avvek, nämligen ¨ge exempel på käkprotetisk och anaplastologisk rehabilitering vid omfattande förslust av orofacial vävnad¨ där 68% av studenterna redovisar en bristande måluppfyllelse. Målet är formulerat utifrån en synnerligen låg kunskapsnivå men det kan ändå vara prioriterat att göra speciella insatser för att förbättra studenternas måluppfyllelse. En föreläsning om anaplastologi blev inställd vilket ger genomslag i måluppfyllelsen.

En bristande måluppfyllelse redovisas också för ¨beskriva diagnostik, behandlingsalternativ och handläggning av kroniska orofaciala smärttillstånd¨ där 20% av studenterna upplever bristande kunskaper.

Runt en tredjedel av studenterna redovisade en bristande måluppfyllelse för färdighetsmålet ¨ta en adekvat biopsi av en förmodad benign förändring i munslemhinnan¨. Detta är dock en betydlig förbättring sedan tidigare kohorter där runt 90% av studenterna redovisat en mycket svag måluppfyllelse.

Det är glädjande att konstatera att av de 40 studenter som besvarat den skriftliga kursutvärderingen anser alla förutom en student att de uppfyller samtliga 10 kursmål avseende ¨värdering och förhållningssätt¨ i ganska stor, stor eller mycket stor utsträckning. En extremt god måluppfyllelse fanns för målen ¨är lyhörd för och värderar patientens önskemål och förväntningar i behandlingssituationen¨ och ¨respektfullt uppträdande i relationer med patienter, studenter, lärare och personal på utbildningen¨.

Studentperspektivet

Studenterna tar kursutvärderingen på stort allvar. Deras synpunkter är konsistenta och resultaten av måluppfyllelsen visar att de är genomtänkta och svarar i linje med sina generella kommentarer. Resultaten från muntliga och skriftliga utvärderingar pekar entydigt på att studenterna finner kursen vara intressant, rolig och välplanerad.

Studenterna är mycket nöjda med det kliniska arbetet, såväl AVT som ABUT. Bra, engagerade och kunniga handledare genomgående! ABUT får mycket beröm för sina

strukturerade och förberedda kliniktimmar som AVT i viss mån saknar. Som vanligt framförs synpunkter på att antalet jourpass inte blir rättvist fördelat mellan studenterna.

Hälften av basgrupperna har fungerat väl under terminens gång. I samband med att ¨Case-metodik¨ infördes inom momentet ¨Differentialdiagnostik¨ upplevdes basgruppsarbetet som meningslöst eftersom det inte fanns några problem att diskutera. Flertalet grupper valde därför att inte träffas under denna period. Seminarier med ¨case¨ och ¨flipped classroom¨ ses som ett mycket positivt inslag i kursen. Studenterna önskar svensk ordlista, lista över de mest relevanta diagnoserna och mer preciserade litteraturhänvisningar – inte 80 sidor!

Runt hälften av studenterna upplever det som irriterande och obehagligt när resurspersoner på ett seminarium inte är eniga – i detta fall ett seminarium om hur patienter med trauma skall omhändertagas. Det bör dock poängteras att den andra halvan av studenter tycker det är både intressant och lärorikt att resurspersoner har olika åsikter.

Uppföljning av tidigare åtgärder

Tack vare goda insatser från oral medicin har måluppfyllelsen för ¨biopsi-tagning¨ förbättrats avsevärt.

Goda insatser från klinikansvarig på AVT har resulterat i att studenterna finner det givande och viktigt att agera ’assistenttandläkare¨. Tidigare kurser har varit mycket missnöjda med arrangemanget och valt att inte komma eller behandla egna patienter istället.

Analys av kursansvarig lärare Anna Ljunggren samt lärare ansvarig för momentet ”differentialdiagnostik” Gunnar Warfvinge

Kursen innefattade inga nya fall eller moment utan genomfördes med väsentligen samma upplägg som de senaste årens kurs 9. Emellertid infördes delvis ett nytt arbetssätt för fem av kursens nio fall vilka utformades enligt ¨case-metodik¨ efter det mönster som råder på de lägre terminskurserna. Utfallet var dock inte helt lyckat; de tre första fallen i momentet ¨differentialdiagnostik¨ fick olyckligtvis ett inkonsekvent upplägg med olikt utformade seminarier och otydlig information inför dessa. Läsanvisningarna till fallen var också delvis bristfälliga vilket ledde till att studenterna inledningsvis missade vissa kunskapsområden. Detta uppmärksammades dock på seminarierna och studenterna medvetandegjordes om kursinnehållet. Det pedagogiskt blandade kursupplägget med omväxlande case-metodik och PBL tycktes förvirrande för studenterna men får ses som ett led i den omläggning av pedagogisk modell som nu genomförs på tandläkarprogrammet. För att undvika de problem som studenterna uppfattade under 2019 kommer informationen till studenterna därför att förbättras och tydliggöras till hösten 2020.

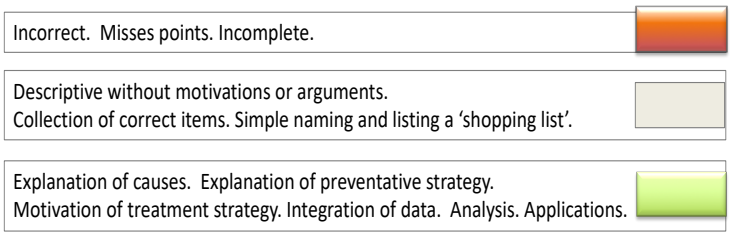
Analys av examinationsansvarig

Den skriftliga examinationen innefattade 5 kliniska scenarios som återgav vanliga kliniska situationer, händelse eller fenomen som en nyutexaminerad allmäntandläkare kommer att möta och måste kunna ta ställning till på en regelbunden basis. För kohort 2020 del handlade scenarios om att visa insikt och djup förståelse för följande kliniska situationer; (1) trångställning av tänder i kombination med huvudvärk hos ungdomar; (2) hur orala slemhinneförändringar hos vuxna bör tolkas och hanteras; (3) omhändertagande av vuxna patienter med allvarlig smärta; (4) omhändertagande av barn som fått trauma mot tänderna; (5) tillämpning av diagnostiska principer i klinisk praxis. Av tabellen nedan framgår dett att de scenarios som studenterna klarade sämst var (3) och (5).

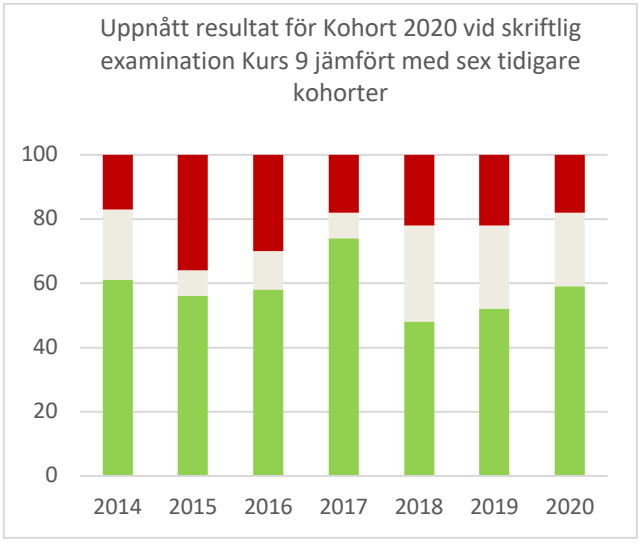
Kliniska scenarios vid Kurs 9 examination 2020	Antal studenter (n=55) som erhöll godkänt resultat
Omhändertagande av ungdomar med trångställning och huvudvärk	54 (98%)
Kliniska tecken och hantering av orala slemhinneförändring	52 (95%)
Omhändertagande av vuxna med risk för infektionsspridning	46 (84%)
Omhändertagande av barn med trauma mot tänder och käkar	52 (95%)
Tillämpning av diagnostiska principer i klinisk praxis	21 (38%)

I år, liksom för de senaste fem åren, kunde examinationsgruppen identifiera att flertalet studenter (62% för Kohort 2020) uppvisade bristande kunskaper om och färdigheter att tillämpa diagnostiska principer. Detta är speciellt intressant mot bakgrund av att studenterna själva upplever att de behärskar området väl. Enligt Kursutvärderingen TV609A HT 19 kurs 9, anser endast 10% av studenterna att de har bristande kunskaper vad gäller lärandemålet 'beskriva diagnostiska metoder som används inom tandvården samt förklara deras tillförlitlighet'. Samma sak, fast i mindre utsträckning, gäller färdighetsmålet ¨diagnosticera och behandla akuta orofaciala smärttillstånd¨ som testades i kliniskt scenario 3.

Till varje scenario tog examinationsgruppen fram fyra frågor som utformades så att studenternas kunskapsnivå kunde prövas med hjälp av SOLO-taxonomi. För att uppnå godkänt resultat på ett scenario krävdes att minst ett av fyra svar uppnådde ¨grön¨ bedömning som vittnar om den högsta kunskapsnivån Dessutom fick inte mer än ett svar reflektera den lägsta kunskapsnivån (röd).

Totalt bedömdes 1100 svar fördelat på 20 olika Qs som var relaterade till ovan nämnda scenarios. Resultaten visade att 59% av samtliga svar reflekterade den högsta kunskapsnivån. Detta är glädjande eftersom detta visar att studenterna i stor utsträckning har förmåga att analysera, reflektera och tillämpa fakta för att lösa ett problem. Som framgår av figuren till höger är det samlade resultatet för Kurs 9 2020 i parallellitet med resultat från tidigare kohorter.

Förslag på åtgärder som befrämjar kursutveckling

På kort sikt

Ta fram en bra modell för genomförande av klinisk timme på AVT så att den blir meningsfull och mer homogen för samtliga studentgrupper.

Förbättra måluppfyllelse för ¨ge exempel på käkprotetisk och anaplastologisk rehabilitering vid omfattande förlust av orofacial vävnad¨ genom att införa en föreläsning över ämnet.

Förbättra information och instruktioner till studenterna om hur momentet 'differentialdiagnostik' kommer att genomföras. Vad innebär egentligen Case-metodik och hur skiljer sig denna från PBL? Mer preciserade litteraturanvisning skulle kunna höja kvaliteten och effektiviteten avsevärt.

På lång sikt

Studenterna uppvisar bristfälliga kunskaper om och förståelse för tillämpningen av diagnostiska principer inom tandvården. Det krävs från ämnesansvarigas och kliniska lärares sida en samsyn liksom ett förtydligande om vilka principer som gäller for diagnostik, riskbedömningar, prognoser och prediktion inom tandvården idag. Begrepp som sannolikheter och osäkerhet bör tas upp och diskuteras i olika lärandemiljöer.